Nyiregyháza, január 28. 4. szám. Uj folyam. 1872.

Előfizetési árak :
Egész évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyazó küldemények intézendők: Seminariumi épület.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
A kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal, hová az előfizetési pénzek, a lapba szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: Nagytér 136. sz. a.

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetési dijak :
Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb föltételek alatt eszközölhető.
Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.
A nyilt-térben minden három hasábos garmond-sor dija 20 kr.
Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Kiadó-tulajdonos : a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.“

Nyiregyháza, januárhó 24.

Bármily nagymérvben tartózkodunk is minden oly kérdés szellőztetésétől, avagy megvitatásától, mely a politikával bizonyos tekintetekben azonos, lehetetlen, hogy ma, midőn a megyei tisztujitások, a községi szervezkedések s a megyebizottságok beválasztása képezik a napi kérdéseket, behunyt szemmel haladjunk el ez országosan fontos jogcselekmények mellett.

A sajtónak kötelessége jelezni minden mozgalmat, mely az országban történik, vagy bizonyos elfoglalt pártállásból, vagy anélkül aszerént, amint progammjának kerete megengedi.

Mi nem foglaltunk ily pártállást; tehát nem is ily szempontból indulunk ki, midőn a folyamatban levő fentnevezett joggyakorlatokhoz szólni akarunk.

Midőn ezt tesszük, csak a közérdeknek akarunk hasznos szolgálatot tenni.

Elmondjuk egyszerüen, saját meztelenségében a tényeket; rámutatunk a veszélyre, mely a közjólétet fenyegeti: hogy a kizárólag a közjónak szentelt tollunk etekintetben is megfeleljen feladatának.

Ha végig tekintünk az országban részént lefolyt, részént folyamatban levő megyei és községi tisztujitások hosszu sorozatán, lehetetlen észre nem vennünk azon nyomokat, miket eme választásoknál, az országos pártérdekek és küzdelmek hagytak viszsza maguk után.

Igen jól tudjuk és nagyon természetes is, hogy parliamentáris önkormányzat, kisebb-nagyobb pártélet nélkül, nem is képzelhető; de a közérdeket soha sem szabad a pártok czélzatos önérdekeinek alárendelni. Az uralgó pártnak nem oda kell törekedni, hogy minden állást saját emberéivel foglaltasson el. Az ily pártérdekbeavatkozások, előbb-utóbb megboszulják magukat.

A jó „közigazgatás“ megteremtése nálunk életkérdés. Ennek kell tehát a pártok szeme előtt lebegni; nem pedig annak, hogy a közigazgatást egyik, vagy másik párt kezéből kapja-e a közönség.

A helyhatósági önkormányzat, vagyis a közigazgatás, az utóbbi időkben igen nagy változásokon ment keresztül. A közigazgatás minden ága egy-egy tudománynyá nőtte ki magát, mely szakavatott egyéneket igényel.

A szabadipar és kereskedelem, jó közlekedést, jó és olcsó vas- és kőutakat követel. Az anyagi térenni vállalatok, a társadalmi reformmozgalmak, magán-, köz-, személy- es vagyonbiztonság tekintetében, helyes és rendszeres közbiztonsági intézményt kiván. Mindez pedig rendes tudományokat, ismereteket vesz igénybe. Ahoz, hogy ma valaki jó közigazgatási tisztviselő legyen, nem corpus juris, nem megyei praxis, hanem a reális tudományok birása, alapos tanulmányozás, szakképesség kell, ami sokszor az élet egyik felét veszi igénybe. Ez igen természetes.

A felszaporodott közügyeket, ma már külön szakosztályokra kell osztani, mely szakosztályok már magukban oly széles körrel birnak, hogy azok vezetése, hosszas elméleti és gyakorlati szakképzést igényel. Ha azonban helyhatósági közigazgatásunk ügykörét, ennek szakosztályait s szakférfiainak felettébb csekély számát vesszük figyelembe, lehetetlen aggály nélkül gondolnunk közigazgatási életünk jövőjére. Ha most már a képzett egyének e csekély számát is kétfelé osztjuk s egyik felét itt, másik felét amott távolitjuk el az administratiótól, csak azért, mert mint alkotmányos polgár, az uralgó helyi viszonyok közt, nem volt elég szerencsés politikai nézeteinek megválasztásában : hová fog jutni administratiónk ügye?!

Ez az, amit az uralgó pártoknak, országszerte komolyan fontolóra kell venniök a folyamatban levő megyei és községi tisztválasztások alkalmával. A pártvezérek erkölcsi értéke forog most koczkán, ha nem őrzik meg pártjaikat a fentebb emlitett tulkapásoktól.

Alkossanak a pártok kebelükből, a kijelölés előtt, egy kisebbkörü bizottmányt, mely a jelöltséget tüzetesen vitassa meg, s állitsa össze a szakképzett jelöltek sorát párttekintet nélkül. Ekor a vezérek nyugodtan nézhetnek a jövőbe; a felelősséget sem egyes pártok, sem egyes vezetők nem fogják viselni.

Ne üldözzük egymást a különféle meggyőződésekért, mint üldözte egykor, a vallásüldözés korszakában az emberiség egymást lelke meggyőződéseért.

Munkáljuk elő a valódi közjólétre irányzott közigazgatás szent ügyét s védjük, támogassuk a közjólét után sovárgó nép azon részét, mely bizalmával, nem politikai pártgyőzelem, hanem a szebb jövő kiküzdésének reményében ajándékoz meg bennünket.

A nép barátai, a hazának hű fiai nem is tehetnek másként.

Tiszteljük az országos politikai pártok küzdelmeit ott, ahol arra szükség van; de ne használjuk azt fel köpönyegül a közjóellenes törekvésekhez.

A közigazgatási tisztviselők választásánál, tekintsünk el a politikai pártérdekektől. Legyen jelszavunk : a szakképesség, a szorgalom, és becsületesség!

Egy a sok közül.

Testi büntetés a népiskolában.*)

Sokan vannak olyanok, akik roszalják, és a népiskolában is eltörlendőnek tartják a testi büntetést. Többek közt Irányi Dániel országos képviselő is, ki a képviselőház 1871. évi februárhó 20-án tartott ülésében is azon ohajtását nyilvánitotta, hogy a testi büntetés a népiskolából is kizárassék. Ugyanekkor Tanárky Gedeon államtitkár ur is ugy nyilatkozott, hogy miután a testi büntetés eltörlése a középtanodákban igen üdvösnek bizonyult be, tehát a magas kormány a községi népiskolákból is ki fogja azt zárni. Ennek folytán alulirott — mint egyik igénytelen szolgája az oktatásügynek — ugy hiszi, hogy nem cselekszik helytelenül, ha e tárgyban véleményét nyilvánitja.

Ha a tanitó csak tanitó volna, azaz olyan, a ki a tantárgyak tanitásán kivül mitsem gondolna a növendékek erkölcsi magaviseletével: akkor nélkülözhetné a népiskola a testi büntetést, mert arra nem a tanitónak, hanem a nevelőnek van néha szüksége. Minthogy pedig a kettőt, t. i. a tanitót a nevelőtől a népiskolában nem szabad, de nem is lehet elválasztani: tehát a népiskola ez idő szerint még nem mellőzheti a mérsékelt és ovatosan használt testi büntetést; mert a népiskolák növendékeinek jelentékeny része a szülők értetlensége, különösen pedig hanyagsága miatt, jóformán mi nevelésben sem részesül : tehát a tanitó mint nevelő, a hiányos nevelésből származott hibák kiirtására néha a testi büntetést is kénytelen igénybe venni.

A jól nevelt gyermeket a népiskolában sem kell testileg büntetni, de mint fentebb is emlitém, a népiskolai növendékek jelentékeny része jóformán mi nevelésben sem részesült; mert sok szüle nem használja fel azon kort, melyben a gyermeket legkönnyebb nevelni; ez a kor pedig a születéstől kezdődik és hét éves korig tart. Ezen korban még a gyermekben levő utánzási vágy nagy segitségére van a nevelésnek. Ez a kor az, a melyben ha a szükség ugy hozza magával, a testi büntetést is alkalmazhatjuk a nélkül, hogy az a gyermekek önérzetét sértené, melynek felébresztésére pedig mind a szülőknek, mind pedig a tanitóknak nagy gondot kell forditani, mert annak felébresztése és feljesztése teszi mellőzhetővé, vagy ritkábbá a testi büntetés szükségességét. Nem örömest használja ezt egy valódi tanitó sem; mert annak alkalmazása által a megfenyitett növendéknek tanitója iránti szeretete és bizalma csökken; a bizalomnak pedig meg kell lenni, ha azt akarjuk, hogy munkánk sikereslegyen.

Én nem vagyok barátja a testi büntetésnek, de tiz évi gyakorlat meggyőzött arról, hogy az még jó ideig nem mellőzhető a népiskolában. Nem mellőzhető pedig mindaddig, mig a köznép gyermekeinek gondosabb nevelést nem ád, ez pedig csak akkor fog bekövetkezni, ha népünk értelmesebb lesz. Erről, ugy hiszem, mindenki meg van győződve, ki köznépünket közelebbről ismeri.

Azért én részemről arra kérem azon tisztelt népbarátokat, kik a testi büntetést még a népiskolából is ki akarják küszöbölni, hogy igyekezzenek először oda hatni, hogy a szülők gyermekeiket jól neveljék. Oktassák a szülőket, hogy és miként kell a gyermeket jól nevelni; mutassanak jó példát a közrendü családoknak, s mihelyt munkájoknak, eredménye sikere lesz, melyet a tanitók legalább a figyelmesek azonnal észre fognak venni: akkor ha ugyan még szükséges lesz, szorgalmazzák a testi büntetésnek a népiskolából való kizárását. Én ugyan azt hiszem, hogy arra már akor nem igen lesz szükség, mert az, t. i. a testi büntetés, mint olyan, mely már elévült és szükségtelenné vált büntető eszköz, magától megszünik. De mig a szülék gyermekeik nevelésére több gondot nem forditanak, addig a testi büntetésnek mely a jelenben még szükséges rosz, a népiskolából való végleges kizárása nem fog hasznára válni a társadalomnak.

Lássuk azonban miért nélkülözheti a tanitó a testi büntetést és viszont, miért nem mellőzheti azt mint nevelő?

A tanitó, elválasztva a nevelőtől, nélkülözheti a testi büntetést, mely alatt én egyedül a test bizonyos részének vesszővel való érintését értem, — mert a tanitás alatt a növendékek el vannak foglalva, s miután a tanitó is jelen van, nem fordulhat elő oly vétség, a mely testi büntetést vonhatna maga után. De a tanulásbeli hanyagság sem büntetendő vesszővel, mert az ugynevezett leczke nemtudásnak sokféle okai lehetnek, s nem ritkán az észbeli gyöngeség — fejletlenség — az oka. A hanyag tanitványt legczélszerübb a hazamenetelkor visszamaraszta ni, — ha t. i. a többrendbeli dorgálás sikeretlen maradt, — s ha az egy órai benmaraszta s sem használna, mely ugyan ritkán marad siker nélkül, akkor a táplálék elvonásával kell büntetni a gyermeket, ami bizonyosan hat s munkássá teszi a hanyagot. Mindamellett ezt sem kell tulságig vinni, mert ez meg a testi fejlődésnek lenne kárára, mit szintén nem szabad szem elől téveszteni.

Ennek folytán én örömmel veszem a békés-bánáti helv. hitv. egyházmegye azon határozatát, mely a kebelében levő tanitókat oda utasitja, hogy a tanulásbeli hanyagságot ne büntessék testileg.

A szorosan vett tanitás alatt csak figyelmetlenségi vétség jöhet elő, ez is ha a tanitó előadása élénk és nem hosszadalmas, ritkábban fordul elő, de ha előfordul is, nem büntetendő vesszővel. A figyelmetlenségi vétség büntető eszközeinek elszámlálása csak tanitókat érdekelvén, tehát azt mellőzöm.

Nem nélkülözheti azonban a tanitó mint nevelő a testi büntetést, mert a gyermek már koránál fogva is az értelemnek alsóbb fokán állván, különösen nincs meg benne, vagy legalább még gyenge azon akarat, mely őt a rosztettek véghez vitelétől visszat artaná

*) Jónak láttuk e közérdekü s a hódmezővásárhelyi ref. tanitók folyó hó 3-ikán tartott értekezletén felolvasott és közhelyeslésssel találkozott czikket, a „Hódmezővásárhely“-után lapunk olvasóival is megismertetni. A nép nevelés nálunk a legégetőbb kérdések keretébe tartozván, szükséges, hogy a hazában e téren fölmerülő kérdések minél szélesebben vitattassanak meg. Ajánljuk e czikket néptanitóink figyelmébe. Szerk.

ha bár tudja is, hogy roszat tesz, mégis elköveti azt. Ennek következtében ha a tanító jó indulatu figyelmeztetései. dorgálásai sikertelenek maradnak, s a vétségek pedig gyakoriak vagy nagyobb mérvüek, mint p. u. az erkölcstelen beszédek, melyek pedig nálunk gyakoriak, — s ez is egyik bizonyitéka a rosz nevelésnek — továbbá a lopás, mások bántalmazása stb; akkor kénytelen a tanító — mint nevelő — a hibázó növendéket testi büntetéssel is illetni. Mely azonban csak is akkor alkalmaztassék, ha már a több rendbeli figyelmeztetések, dorgálások sikeretlenek maradtak. Ne legyen azonban a testi büntetés gyakori, mert elveszti hatását. Fájdalom azonban, hogy vannak oly szülők, sőt talán tanitók is, kik oly gyakran használják azt, hogy gyermekük vagy tanitványuk egészen megszokja a verést; pedig az oly szülék vagy tanitók ezáltal az utolsó büntető eszköztől fosztják meg magukat, ahol pedig már ez megtörtént, ott nagyon ritkán és csakis szép szóval lehet javitani.

Miután a gyermeket nem azért büntetjük, hogy a roszat elkövette, hanem azért, hogy tartózkodjék hasonló roszat elkövetni: tehát a büntetés nem boszuállás; azért annak végrehajtása indulat nélkül történjék, mert csak akkor érhetjük el vele a kivánt czélt, t. i. a javitást.

Lássa a gyermek, hogy szülője, vagy tanitója, nem örömest, hanem csak kényszerüségből használja ezen büntetési módot.

Végezetre megjegyzem még, hogy a testi büntetés a gyermek korához és testalkatához mért legyen.

Jól tudom én azt, hogy a magán nevelésnél, sőt oly népiskolákban is, hol a növendékek müvelt szülők gyermekei, tehát azok jó nevelésben részesültek, lehet mellőzni a testi büntetést; de a népiskolák legnagyobb részében kivált a fiuknál, a hiányos nevelés miatt, még nem mellőzhetjük azt. S még nagyon ránk illenek bölcs Salamon azon szavai hogy: „a vesszö és dorgálás bölcseséget ád, de a maga szabadságára eresztett gyermek megszégyeniti az ő szülőit".

Borsy Géza, ref. néptanitó.

CSEVEGÉSEK.

A beküldött kéziratok birálata.

„Szerelem, hüség, boldogság." Kegyed kissé ábrándos, de jó szivü. Szeretni hüen és boldogitóan tudna, ha volna kit. De azért ne essék kétségbe. A szív, mely hüven tud szeretni, nem hamvadhat el addig, mig boldog nem volt. Kéziratának szabatos és csinos vonásai különben, tisztaságról és rendszeretetről tanuskodnak.

* * *

„Szeretem az őszinteséget." Én is; tehát igyekezni fogok minél őszintébb birálatát adni nagyságod kéziratának. Nagyságod egyenes, nyilt és őszinte lélekkel bir, miről nemcsak kéziratának szép értelme, hanem annak nyilt, tiszta, keresetlen, mégis szép vonásai és szabályossága is meggyőzött e véleményem jogosultsága felől. Nagyságod kéziratának szép vonásain örömmel késtem tekintetemmel. Ugy tetszett nekem, mintha a vonásokban nagyságod szelid, jóság teljes arczának vonalmai elevenedtek volna fel. Minél tovább néztem, annál nemesebbnek és jobbnak találtam nagyságod lényét. Csak szeresse továbbra is az őszinteséget. Foglalkozzék minél nemesebb eszmékkel. A lélek, mely szép, magasztos tárgyakkal van elfoglalva, soha sem lehet rosz és nemtelen.

* * *

„Nem hagy el:" Fogadni mernék, hogy nagyságod vagy szerelmes, vagy hideglelős; azért sóhajt fel ekép: nem hagy el. Az első esetben kivánom, hogy soha sem hagyja el nagyságát kedvese; az utolsó esetben pedig, óhajtom, hogy soha sem legyen szüksége e felsóhajtásra nem hagy el!

UJDONSÁGOK.

(K—y.) **A városi kölcsönügynek** megvizsgálására kiküldött megyei küldöttség, folyóhó 20-án tartá az első tanácskozást a kisdedóvó helyiségében. Minthogy a kölcsön ellen felszólamlók, elmulasztották felszólamlásukat indokolni, a küldöttség által oda utasittattak, hogy e tekintetbeni indokaikat s azon módozati javaslatokkal, hogy t. i. az általuk eladatni kivánt pázsiti földek árából, miként óhajtják a város adóságait fedezni s a beruházásokat eszközölni, folyó évi februárhó 1-ig, a vizsgáló küldöttség elnökéhez okvetlen beadják, hogy eme észrevételek a folyamodó várossal is közöltethetvén, a kölcsönügy a legközelebbi megyei bizottmányi gyülés elé már beterjesztethessék.

(t. p.) **A nyiregyházi takarékpénztár** igazgatójául, Meskó Pál városi orvos ellenében, Kralovánszky Mór egy szótöbbséggel, segédigazgatóul pedig Glück Dávid ellenében, Schak Mór 101 szavazattal választatott meg. Választmányi tagokul megválasztattak: Nikelszky Mátyás 158, Gredig Jeremiás 149, Moesz Adolf 145, Krasznay Gábor 139, Kacska János 138, Jánószky András 136, Matthaeidesz Gusztáv 132, Szesztay Sándor 131, Glück Dávid 130, Szamueli Lajos 126, Fábry Károly 124, Maár Adolf 122, Nikelszky Sámuel 124, Stern Emánuel 117, Groák Zsigmond 116, Merle Adolf 108, Meskó Pál 97, Czincz Sámuel 93, Kovács Mihály 88, Teitelbaum Henrik 87, Haas Mór 75, Aschensrenner Jakab 56, Flegman Miksa 69, Nádasy Lajos 63 szavazattal.

(J—r.) **A nyiregyházi kir. törvényszéket** és városi hatóságot, a hirtelen beállott erős tél miatt, félbenmaradt épitkezés, azon kellemetlen helyzetbe hozta, hogy hivatali osztályait, több egymástól távol eső helyiségekben kellett berendeznie. A vidéki és helybeli ügyfelek tájékozásaul, sietünk a hivatali osztályok ez uj elhelyezkedését köztudomásra juttatni. A királyi törvényszék, iktatói, kiadói és telekkönyvi osztályával, a nagy-kállói utczában fekvő, ugynevezett „egyleti épület"-ben, — a kir. ügyész és a vizsgálóbiró a „korona-épületben," — a városi polgármesteri osztály és az árvaszék az ovodai helyiségben, ahol ezidőszerint a városi képviseleti gyülések is tartatnak. — a járásbiróság, a házi, városi és adópénztár, a számvevőség, adóügy kezelés, a tiszti gyám és a városi kapitányság az uj épületben hivataloskodnak.

(A. J.) **Szent-Mihályon** egy uradalmi gazdasági irnok, folyóhó 19-én este, a tilalmasban több orvadászra bukkanván, miután egy közülök a puskát nem hogy átadta volna, mint több társai tevék, hanem még fegyverét az uradalmi jogok védője ellen fel is fogta, önvédelmi kényszerü helyzetének hatása alatt, az engedetlenkedő jog sértőt lelőtte. A vizsgálat mint halljuk még folyvást tart.

(h. e.) **A nyiregyházi első házvásárló-egylet** közelebbi feloszlógyülésében határozatba ment, hogy minden befizetett 20 frtos részvény után 4 frt 50 kr. osztalék fog az illetőknek kifizettetni. A kifizetések teljesitésével Zajácz József egyleti pénztárnok bizatott meg oly utasitással, hogy az olvasó-egylet tagsági dijával hátralékban levő részvényesek pénz illetményéből, a tartozás visszatartassék az egylet javára. A gyülést az elnök azon kijelentéssel zárta be, hogy a társulat véglegesen feloszolván többé nem létezik; a netalán felmerülendő kérdések elintézésével pedig Krasznay Gábor volt társulati elnök elnöklete alatt, Zajácz József, Domján Sámuel és Kacska János urak bizattak meg.

A helybeli polgári olvasó-egylet folyóhó 20-án tartá meg ezidei tisztujitó közgyülését. amikor is a pénztárnok kivételével, az eddigi tisztviselők ismét mind beválasztattak. Pénztárnokul Török Péter helyett, Stépán Ágoston választatott meg.

(K.—O.) A nyiregyházi nőegylet közelebbi báljának alkalmából rendezendő tombolajátékra bátrak vagyunk a n. é. közönséget előre is figyelmeztetni s hasznos szolgálatot vélünk tenni, ha eme tombolajáték menetrendéről némi magyarázatot adunk amennyiben ez még nálunk teljesen ismeretlen. Először is, kizárólagos kellék, hogy aki tombola-kártyát vásáról és valamit nyerni óhajt, annak a játékszin helyén jelen kell lenni; miután itt nem egyes számok, hanem — ambo, — terno, — quaterno, — quinterno és tombolák nyernek, még pedig oly sorrendben, amint azok a tombola-kártyákon megjelennek. Ha szerencsések leszünk számosabb tárgyakat egybegyüjteni, azon esetben a nyeremények az ambónál vehetik kezdetüket; ellenkező esetben csak a ternónál. A tárgyak 5 felé osztatnak. Legelőször nyeretnek az ambótárgyak, ami addig folytattatik, mig az ambótárgyak mind elfogytak; mi ha megtörtént, jönek a ternók, ami szintén addig folyik, mig a ternotárgyak tartanak. — Azután jön a quaterno, — quinterno és végre a tombolák. Tombolának nevezik, ha mind a 15 szám kihuzatik, melyek a kártyán vannak. Megjegyzendő még, hogy azon kártyák, melyek bármelyik osztálybeli tárgyból nyernek, többé nem játszhatnak, és hogy azok a kapott tárgy átvételével visszaadatnak.

▽ **A szabolcsmegyei és hajdukerületi** orvos-gyógyszerész egylet f. évi február 13-dikán Nyiregyházán, a casinói helyiségben délelőtt 10 órakor tisztujitó közgyülést tart. A gyülés tárgyai lesznek: 1) A mult gyülés jegyzőkönyvének felolvasása. 2) A mult gyülés határozatai eredményének előadása. 3) Az 1871-ik év kór- és időjáratának előadása. Szabó Dávid trtól. 4) Értekezés az Addisson-féle kórról. Flegman Miksa trtól. 5) A gyülés napjáig bejelentendő előadások és inditványok. 6) Tisztujitás.

** **Kimutatása** azon nyiregyházi volt 184$^{8}/_{9}$-ki

A „Szabolcs" tárczája.

ZAIDA.

Szerb elbeszélés a török-háborukból. (Folytatás.)

Jefrem könnyü léptekkel közeledett az istálóhoz; figyelve nyitá fel az ajtaját; minthogy azonban nyitáskőzben az ajtó nyikorogni kezdett: a benn alvó rabszolga felébredt.

— Ki az? — Kiáltott a Bolgár rabszolga, midőn arczát fris lég érinté.

Jefrem a falhoz huzódott árnyékban vélve magát; de az élesszemü lovász által észrevétetett.

— Montenegroiak! Kiálta, de többet nem szólhatott, mert Jefrem torkon ragadván, oly erővel szoritá a földhöz, hogy a lovász ijedtében szólni sem mert többé. Az alatt Zaida kinyitván a kaput, Jefremhez sietett.

— Szaporán, szaporán! E rabszolga az egész házat mozgásba hozta. Sürgeté Zaida Jefremet és leemelve a falon függő szijakat, Jefremnek nyujtá, aki miután megkötözte a rabszolgát, felnyergelé Zaida Giemza nevü fehér lovát és kivezeté az istálóból.

— Rabszolgák! Harsogott a hárem felől egy erős férfi hang.

— A próféta védjen! Ez apám hangja. — Sugá folytott lélekzettel Zaida.

— Ki az? — Kiáltott Achmet haraggal. — Fel tunya rabszolgák! Fogjátok meg! Állj, ki vagy?!

— Montenegrói! — felelt a Zaidát maga mellé emelő Jefrem, az udvarból villám gyorsan vágtatva ki.

Az álmaikból felköltött rabszolgák és őrök az udvarra siettek; s halván a történteket: azonnal lóra ültek és a menekvők után iramodtak, élükön Achmet basával és Osman béggel.

A kettős teher alatt a fehérmén gyorsan haladt; de később mindig rövidebb lőn a távol az üldözők és üldözöttek között annyira, hogy Jefrem hátratekintve belátta, mikép nincs más hátra, mint vitézül megverekedni és elveszni.

Az üldözöttek egy sürü erdő felé közeledtek.

Achmet és Osman bég valának már mintegy száz lépésnyire, midőn az erdő felől hirtelen lövés történt és Achmet mellén találva lováról lerogyott.

Az üldözés azonnal félben szakadt.

— Ez Jóska bucsú üdvlövése! — Szólalt meg Jefrem a leányra tekintve, aki majdnem magánkivül ült a nyeregben, nem is figyelve arra, hogy e lövés apja életébe került, csupán azon csudálkozva, hogy lova lassitja lépteit s az üldözöttek zaját nem hallja.

— Allah! — Kiáltá Zaida. — Mond ki lőtt?

Jefrem azonban nem felelt, hanem az utfeletti sziklatetőre mereszté szemeit, hol a szép holdvilág fényénél látható volt még, miként térdelt Jóska barátja halálsápadtan, kezében kilőtt fegyverével, melyet utólszor használt, hogy barátját és kedvesét az üldözőktől megmentse.

— Mondd, ki az? Mit látsz ott? — Kérdé a magához tért leány.

— Jóska. — Felelt Jefrem, mialatt lovát a látványtól balra forditá.

— Jóska!? — Kiáltá a leány. — És mi történt vele?

— Ne kérdezd Zaida! most nincs a beszélgetésre időnk. — S ezzel Jefrem a ló zaboláját megeresztette s csakhamar mindkettőjöket a sürü fekete erdő födé el.

A menekültek szerencsésen elérték Cetinjét, ahol a vajda székelt, útközben minden községben örömmel fogadtattak, dicsérve az ifju pár szépségét és magasztalva Jefrem tettét.

Midőn a fővárosba megérkeztek, Jefrem mielőtt saját szállására vezette volna, Zaidát, először is a vajda lakába kisérte, bemutatván őt, mint leendő nejét.

— Mit akarsz e leánynyal, Jefrem? — Kérdé a vajda? hisz honosaid őt maguk közt nem fogják türni, mert pogány.

— Dehogy nem, uram! — Felelé Jefrem. — A leány megigéré nekem, miszerént keresztény lesz. Ő beváltandja igéretét és hinni fogja, amit én hiszek. A pap megkereszteli, és mint keresztény nővel meg fog áldani.

— Igaz ez, leányom? Te keresztény nő akarsz lenni!? — Kérdé a vajda komoly és ünnepélyes hangon.

— Igen! Amit e faris (hős) hisz, az lesz az én hitem is Felelé elfogultan Zaida.

Hm! — gondolkozék a vajda. Ezután Jefrem felé fordulva, kérdé: miért vetéd meg szülőfölded leányait, és miért az ellenség közt kerestél magadnak menyasszonyt?

— Uram! Mondá büszkén Jefrem — Irigyeltem a mostári vezértől e keleti drága gyöngyöt, elhoztam bérczeink közzé, hogy ezzel is gazdagitsam hazámat!

— Nagyon szép, barátom. Azonban felelj még egy kérdésemre: meggondoltad-e, hogy a mostari nagyvezér, menyasszonyának elrablását, Montenegrón fogja megboszúlni? Vajjon kötelesek-e te éretted honfitársaid szenvedni?

— Uram! a montenegróiak ősi szokása, egynek a többiért és valamennyinek egyért harczolni. Hadd jöjenek a pogányok; készen vagyunk a csatára hazánkért hős halálra! Ugy-e barátim megverekszünk velök? — Mondá Jefrem a körül álló ifjakhoz fordulva.

— Ugy van, igaz! Kiáltottak honfitársai. — Ugy is csend van a feketehegységben, egy kis időtöltés nem árt!

— No hát legyen! — Mondá a vajda — Légy üdvöz Achmet leánya a feketehegyek közt! Ezzel kezénél fogta Zaidát, átadta Jefremnek s az összegyült honosok oltalmába ajánlotta.

— Derék ifju ez a Jefrem; — mondák az öregek. — Szép leány ez a Zaida; szólának az ifjak.

Az ifju bajtársak ezután körülvették Jefremet, a leányok pedig Zaidát. A pap Zaidát Bohumilának megkeresztelté, mire a leány a szokásos hitvallást a pap után elmondva és keresztet vetve magára, az esküvői szertartás is a vajda jelenlétében tartatott meg.

Az esküvő után Jefrem lakában vig lakoma tartatott, melyen maga a vajda is személyesen részt vett és melyről a szomszédoknak és anyókáknak volt mit csevegniök.

A boldogság napjai azonban nem sokára megzavartattak. Pár napra a lakodalom után Jefrem lakába lépett a meglött Jóska öcscse Iván és követelte Jefremtől, hogy mondja meg mi történt Jóskával?

Jefrem elbeszélte a párbaj okát, de midőn Iván azt kérdezé, hol temetted el bátyámat? Jefrem megdöbbent, mert temetetlen hagyta barátját s megfeledkezett baráti kötelességéről.

Iván tehát Jefremet ujból párbajra hivta ki; de mivel tudomására esett, hogy két nagy csapat török közeledik, melynek egyikét a mostári, másikát az albániai basa vezérli: másnap felkeresé Jefremet és ősi szokás szerént békét kötöttek addig, míg a háboru tart.

— Legyen! — Felelé Jefrem. — El jösz velem?

— Megyek. Mikor szándékozol indulni?

— A vajda parancsa szerént holnap korán reggel.

— Jó, elkészülök s veled megyek. — És ezzel Iván elment.

E perczről óta Jefremnek nem volt nyugta, mit Zaida is észrevett, aki midőn a szomszédoktól megtudta férjének Jóskávali párbaját, Iván fenyegetéseit, és a háboru kitörésének okát, nem volt nyugta, mig férje meg nem igéré neki, miszerént magával viszi a harczba. Jefrem, neje kérésének engedett. A vajda által Vranina oltalmára rendeltetvén, másnap kora reggel sietett bajtársaival a kijelölt hely védelmére, melyet az albaniai basa készült megrohanni.

Vranina vára nem volt valami nevezetes erősség, alacsony falai itt-ott némi mellvédekkel és keskeny sánczokkal voltak csak ellátva. Azért nem is nagy reménye volt Jefremnek ezen kis várat sokáig védhetni. Mindazáltal a szükséges védelmi intézkedéseket megtette, és mint tapasztalt hadász, uj sánczokat ásatott s amennyire lehetett, a roskadozó falakat kijavittatta Midőn az erődítésekkel készen volt, körüljárta az őrök, mindenikhez buzditó szavakat intézve.

— Jól vigyázz Mihály! — Szóla az egyik őrhez a keleti bástyánál. — Nem szeretném ha a török azzal dicsekednék, hogy készületlenül találta a feketehegyieket.

— Értem! Meglehet, hogy holnap vig mulatságunk lesz.

honvédek s özvegyei is árváinak, akik, a szabolcsmegyei „honvéd-egylet“ 1868-ki okt. 10-én tartott közgyülésének határozata folytán, segélyre méltóknak találtattak. Novák István 10 frt Siry György 10 frt. Farkas Istvánné 10 fri Molnár Mihályné 20 frt. Suchánsky Andrásné 10 frt. Tranyik Jánosné 10 frt. Petrasovics Miklós árvái 60 frt. Szumrák Albert 20 frt. Belánszky Józsefné 30 fr. Soltész Jánosné 20 frt Szlavik Péter 10 frt Sós Imre 40 frt. Gubányi Pál 20 frt. Frisinyi Károlyné 20 frt. özv. Benczur Lajos árvái és özvegye 25 frt. Összesen : 315 frt.

(K G.) **A nyiregyházi ipar- és keresk. bank** igazgatósága, a bank peresügyeinek vezetőjeül illetőleg jogi tanácsosul, Kégly Gusztáv helybeli ügyvédet nevezte ki.

*** **A vizsgálati rabok,** folyóhó 23-án szállittattak át Nagy-Kállóból Nyiregyházára és helyeztettek el az e czélra berendezett koronaépület helyiségében. Mint halljuk, hamis bankó-jegy forgatási vétségért, 10 vádlott fog közelebb Pestre szállittatni a kir. tábla itélkezése alá.

:: **A nyiregyházi dalárda** közelebbi tánczvigalma mindentekintetben sikerültnek mondható. A részvét, mely a dalárda irányában ezuttal nyilatkozott, tiszteletet keltő és elismerésre méltó volt. A dalárda-egylet választmánya hálás köszönetet szavaz ugy az ott személyesen megjelent nővilágnak, mint azon egyes lelkeseknek, akik az egyleti szerény pénztárt, szives felülfizetéseikkel gyarapitani kegyesek voltak. Felülfizettek : Barzó János 1 frt, Kovács András 3 frt. Kralovánszky Gyula 6 frt, Rittinger Antal 2 frt, Weinberger Bernát 2 frt, dr. Flegman Miksa 2 frt, Groák Ignácz 2 frt. Schak Mór 1 frt, Janovicz ifj. 1 frt, Kohn Herman 1 frt, Ferenczy Antal 1 frt, Horváth I. 1 frt, Andrikovics János 1 frt, Jánószky András 1 frt, Bertalan Rezső 5 frt, Homolkay Imre 1 frt, Ferragut Róbert 1 frt, Magera Dániel 1 frt, Fuhrman 50 kr. Krasznay Gábor 1 frt, Kralovánszky Mór 1 frt, Miklós Ferencz 1 frt, Haas Mór 1 frt, Kegly Gusztáv 2 frt, Homola László 1 frt, Kovács László 1 frt, Nagy Péter 1 frt, Kömives Károly 1 frt, Kornstein Ignácz 1 frt, Hegedüs Pál 1 frt, Hanyicska Ferencz 1 frt.

(sz) **Helyreigazitás.** Lapunk 3-ik számában megjelent „Utóhang a n.-kállói legutolsó bizottmányi gyülésről“ czimü czikk, mint több oldalról halljuk, sokak előtt visszatetszést szült, amennyiben eme czikk némileg pártszinezetü jelleggel bir. Mi részünkről nem találunk és nem találtunk e czikk tartalmában oly valamit, ami programmunkkal összeütközésbe jött volna, épen ezért nem is tartózkodtunk annak egész terjedelmében közlésétől. Közültük azt ugy, ahogy kaptuk minden commentár nélkül; tehát sem magunkévá nem tettük, sem el nem itéltük azt. Tényeket a pártok életéből jövőre is közlünk. Ezzel azt hisszük, sem az ügynek nem ártunk, sem magunkkal következetlenségbe nem jövünk. Kérjük tehát eme kérdéses czikket olyanul tekinteni, mint aminő, t. i egy deákpárti hazafi elmélkedéseiül. Jövőre azonban igyekezni fogunk, hogy közleményeinkkel félreértésekre távulról sem nyujtsunk alkalmat.

A KÖZÖNSÉG ROVATA.

A Magyar- és Erdélyhonban lakó összes lengyelek saját érdekükben felkéretnek, hogy lehetőleg pontos lakczimeiket a „Tygodnyk Polski“ czimü lengyel hetilap szerkesztőségének Pesten, Posner-féle könyvnyomdába, minél előbb beküldjék.

Nyilt kérdés a január 29-iki megyebizottmányi választásokra nézve.

Mai napon „Kiadta Riszdorfer János főjegyző“ aláirással, alulirotthoz is, egy a nyiregyházi III. alválasztókerület választóit tartalmazó — mint látszik igen hibás — névjegyzék érkezett, melynek fonalán a választók hivatalból figyelmeztetnek, hogy a megyei bizottmány rájok eső hét tagjának megválasztása iránt az illető helyen és időben, jogaikat gyakorolni szivesked jenek.

Innen kifolyólag kérdezem :

1. Hol fognak azok szavazni, akik ezen jegyzékből kimaradtak, p. u. Nikelszky Sámuel, Zajácz József (a gondnok) stb.?

2. Szavaznak-e azok is, kik az elköltözöttek helyét, hivatalszerüen betöltik, p. u. Hajdu János helyett Bartholomaeidesz László, Bánhegyi helyett Zimán stb.

3. Hány bizottmányi tagra adhatom szavazatomat, hétre-e, amint a hirdetmény mondja, vagy 28-ra — amint a jog magával hozza?

4. Csak az én választókerületemből valókra szavazhatok-e, vagy az egész város körében lakókra? stb.

Részemről ragaszkodni fogok azon jogomhoz, hogy 28-ra szavazhassak és ezeket az egész város — mivel egy egész választókerület — köréből szemelhessem ki.

Kelt Nyiregyházán jan. 25. 1872.

Bartholomaeidesz János
mint egyik választó.

Nyiregyháza, 1872. január 26.

T. szerkesztő ur!

A „Szabolcs“ jan. 21-iki számában (P—r.) jegy alatt Sperlach Hermin kisasszony nőnöveldéjében rendezett, szini előadásról értesitést én is készségesen aláirom. Nem hagyhatom azonban szó nélkül, miként ezen jan. 14-iki mükedvelői szini előadásnak folytatása is volt, — mely alkalmasint a tollban maradt; — holott e folytatás szintén megérdemli a megemlitést.

Nem látta szerkesztő ur, miként változott át a szinpad egy pillanat alatt asztallá, éspedig nem iró, hanem étkező asztallá, melyen különféle batyuk, különféle izletes étkekkel foglaltak helyet. Majd megszólalt Dombi zenebandája, tulajdonképen annak csak egy alkalmatos része; és amint a szinpad hirtelen változott át étasztallá, ép oly gyorsasággal eltünt az asztal, s a szin, és étteremből csakhamar tánczterem lett, melyben apraja s nagyja táncra kelt, és tánczolt, nem ugyan kivilágos kiviradtig, mint rendesen a bálról irni szoktak, csak éjfélig, amikor is a kifáradt sereg kézcsókolásra gyült össze szeretve tisztelt nevelőnője körül, hogy megköszönje neki az ezen általa oly nagy gond- és költséggel összeállitott s a gyermek kedélyéhez alkalmazott mulatságot.

A mamák és apák ezen estén át közös örömmel szemlélték leányaiknak ebeli kedves mulatságaikat, miközben az apák be-benéztek az oldalszobába is, ahol kedélyes pohárkoczintások közt éltették a fáradhatlan szorgalmu, s kedves modoru nevelő kisasszonyt, és az összes tanerőt, e nőnevelde összes vidor növendékeit, és szerkesztő urat is, aki nemcsak szerkesztő a „Zsebpénz“ czimü szindarabot, de azt az illetőkkel be is gyakoroltatta, aki egyszemélyben volt minden, szerző, igazgató, rendező, szinpadállító, sugó, függönyhuzó, szinpadbontó stb Ily sokoldalu müködéseit csakis elismeréssel kell felemlitenünk, és őszinte köszönetet mondanunk, hogy gyermekeinknek oly emlékezetes estélynek vetette meg alapját. (Köszönjük a sok szép szót. Amit tettünk örömmel tettük. Szerk.)

Őszinte tisztelője
—y.—r.

Felelős szerkesztő : **K. Kmethy István.**

Nyilttér.

Azon hir ellenében, mintha alulirott mult évi októberhó 17-ikén N.-Kállóban Bunkóczi Gábor utibiztos s más urakkali együttlétem alkalmával, annak pipáját szándékosan elhoztam s visszaadását megtagadtam volna, becsületem megőrzése tekintetéből, ki kell nyilatkoztatnom, hogy azon hirt terjesztőket hamis rágalmazóknak, s gyáváknak tartom mindaddig, mig meg nem szünnek titkon becsületemet kisebbiteni.

Pozsgay Ferencz.

Bizonyitvány.

Melyszerént alulirttak bizonyitjuk, hogy októberhó 17-én tartott bizottmányi gyülésre bemenvén Nagy-Kállóba, délután a nagyvendéglőben egy asztalnál s együtt időztünk Pozsgay Ferenczczel, ahol Bunkóczi Gábor is jelen volt. Pozsgay Ferencz velünk eljött; de hogy Bunkóczi Gábor pipáját kérte volna s azt Pozsgay Ferencz megtagadta volna: arról legkisebb tudomásunk sincs s nem egyéb az rágalomnál.

Kornis József m. k.
csendbiztos.
Békesi József m. k.
r. sz. esküdt.
Kertész János m. k.
csendbiztos.

Szathmáry testvérek
női divat- és ruhakészitési terme
Debreczenből

a folyamatban levő farsangi idény hátralevő tartamára, itt **Nyiregyházán** megbizottja által, **Kubassy Arthur** kereskedésében, egy a **női toillet-czikkekkel** gazdagon ellátott **„minta-gyüjteményt“** tett ki közszemlére, mely a nagyérdemü közönség szives figyelmébe ajánltatik.

Mai számunk melléklete : dr. H. Jacobi **„Universal Lexicon“** és **„Soll unb Haben“** czimü kereskedelmi szakmunkáinak ismertetése.

— Magam is azon nézetben vagyok: sőt lehetséges, hogy még a mai éj leple alatt harczra hivnak.

Alig ejté ki Jefrem e szavakat, midőn az erődben zaj történt; nyomban reá egynehány puskalövés hallatszott; és mire Jefrem az erőd felé indult : két kis csolnakot pillantott meg nehány révész által a török tábor felé hajtva. (Vége köv.)

Szent Florián és még valami.

Kis-Várda, jan. 22. 1872.

A „Schild“ mint láthatja a t. olvasó elég ügyesen (?) van kiszemelve, hogy utána figyelmet csaljak mindarra, amit ezuttal elmondani akarok; mindazáltal kérem nem valami rendkivüli feltevésekkel fogadni e feliratot, mert ugy érezem, hogy ezuttal semminek sem vagyok nagyobb hiányában, mint annak, hogy én az igazi Szent Floriánról szerzett, gyüjtögetett, vagy csak a Szent-István társulat által kiadott „szentek életéből“ kiolvasott életadatokkal, történetkék elbeszélésével is mulattathassam azokat, akiket egy tárczaczikk irásra vállalkozónak mulattatnia kellene. Azért kénytelen vagyok előre kinyilvánitani, hogy most az egyszer nem az igazi Szent Flóriánnal akarom untatni az olvasót, ami különben egyre menne, hanem a mi köböl faragott, sisakos, alabárdos Szent Flóriánunkkal, aki talán csak azért állott eddig is ismeretlenül egy szerény zugában Kis-Várdának, mert nem akadt valami akademiai tagra, aki legalább szék foglalása alkalmával használta volna fel tudományos értekezésre; egyuttal bemutatva őt a világnak; — meg talán azért, hogy nekem maradjon az az eredeti inventio, miként, — mint valamikor Homér és Teocritus Helenának magasztalását, hogy szavai annál nagyobb hitelre találjon s az utóbbi talán azért is, nehogy feleséges ember levén, a neje rosz néven vegye tőle egy idegen, bárcsak mythosi nőre halmazott dicsőitését — ugy én a kis-várdai tüzoltó-egyletnek az általános elösmerést az ő veterán vetélytársuk szájába adott megelégedő szavakkal fejezzem ki, világosan felösmerhető levén az ő statuális ábrázatán mind az, melyet az egylet jan 18-án rendezett báljából hazatéröknek a Dani vendéglő előtt kegyeskedett is kifejezni.

És ez annál nyomósabb, mert mint mondám, vetélytárstól jő, jól tudván, miként nagy, szép, vagy még talán ősapáink sokkal commodeabb emberek levén, hogysem önmaguk vállalták volna magukra a tüzoltás mesterségét, és vették volna kezükbe a tüzoltó vizes vedreket, de annak szükséges voltáról még is meggyőződvén — sokkal kényelmesebbnek találták mind e teendőket a mi kérdéses köből faragott Szent Flóriánunkra ruházni, aki azt egész a mostani tüzoltóegylet szervezéséig teljesitette is; amiből látható, hogy Kis-Várdán a tüzoltó-egylet felállitása nem épen uj eszme volt s ja mostani nemzedéknek csak az ujkor szellemében kellett azt idomitani, elég pogányul azt hirdetvén : „segits magadon és az Isten is ugy segit“ !

Én egyébiránt békét hagytam volna ami öreg Szent Flóriánunknak; de hiában laktam volna másfél év óta Kis-Várdán, ha még azt a figyelmet sem sajátitottam volna el, hogy amit valaki egész felismerhetőleg gondol, tovább adni nem sietnék! hát ha még az a gondolat egy köből faragott Szent Flórián homlokáról olvasható le. aki ha nem igazat mondanék sem boszulhatna meg azzal, hogy ő meg én rólam hoz valótlanságokat szóba; hátha továbbá az a gondolat, mint mondám, épen azt fejezi ki, amit anélkül is megkellett volna irnom : hogy a kis-várdai tüzoltó-társulat megtette a maga kötelességét, a kis-várdai tüzoltó-egyletet meg lehet dicsérni a bálja miatt.

Ha nem volna különben minden bál en miniature egy valóságos társadalom és nem tartanám édes mindnyájunkkal kötelességemnek én is azzal a társadalom-felével minél többet foglalkozni — szóval, mintha csak ez is a népnevelés ügyéhez tzrtoznék — visszatartottam volna magamat egy tisztán báli tudósitástól, de igy kénytelen vagyok tovább menni és, ha valaki tagadná, hogy csakugyan a társadalommal foglalkozom, kinyilvánitani, miként, bár én eléggé tisztelem mindenkinek a meggyőződését, még csak hazaárulónak sem nevezem azokat, akik nem ugy gondolkoznak mint én : mindazáltal jelenleg semmi eltérő véleményt sem türök abban, hogy a kis-várdai tüzoltó-társulat bálja, amivel én foglalkozom plane mintatársadalom volt, és ezt csak az itélheti meg legjobban, aki tudja, hogy az a társadalom foglalja el az első helyet, a melyiknél legnagyobb elismerésben, illetőleg legnagyobb állásban a nők részesülnek és a hol a nagyságos asszony épen ugy megtalálja azon a deszka padlózaton a maga mulatságát, mint a par force kisasszonykodó Ami annyit tesz, hogy bár a kis-várdai tüzoltó társulat bálja nyilt és vegyes volt, ott mindenki jól mulatott s akik némi tekintetekből elvonták magukat, csak azért tették jól, mert anélkül is nagyon sokan voltak. A szétoszlani csak reggel kezdett s részben „haut-voleé“ közönség nyilatkozata után itélve pedig, az illető társulat el lehet rá készülve, hogy jövőre épen oly általános megelégedéssel regisztrálhatjuk rendezendő báljáit mint az ideit.

Most csak az volna még hátra, hogy a hölgy koszoru virágairól is tegyek emlitést, amit meg is tennék, ha nem állana utamban Catalini mondása, t. i.: hogy a nőknek adott dicséret igaz és illetékes legyen, kell, hogy annak, ki őket dicséri, semmi remélni valója ne legyen tőlük, amiről pedig én még annyira nem moudottam le, hogy inkább ezt a dicséretet hallgatom el; azt azonban mégsem állhatvan meg, daczára annak, hogy a régiek azt tartották legnagyobb dicséretnek a nőkről, akik alatt itt azt hiszem asszonyokat kell értenünk, ha semmit sem beszéltek róluk, — miként azt a négy, fiatal, reggelig tánczoló asszonyt, legalább hallgatva ne magasztaljam!

Mindezekből már is elég informatiót merithetett a t. olvasó arról, hogy mi kisvárdaiak szörnyü jól báloztunk, sőt akinek elég jó phantasiája van hozzá, még utána is mulathatja magát azzal, hogy maga elé képzelvén az egész közönséget, kivéve akit nem akar, még egyszer gyönyörködik benne; mint pélpául én, aki most is magam előtt látom az egész tánczoló, nézö publicumot, sőt a jelenvolt mamák arczáról még most is képes vagyok leolvasni, hogy ők legnagyobb gyönyörüséget tánczoló leányaikban találták az egész bálban s eszök ágába se jutott a tánczot elősegitő zenének szerzőit legalább ugy megdicsérni, mint egy párisi soireeban egy előkelő hölgy Strausst, azt mondván szomszédnőjenek : „mégis csak fene mester az a Strauss, ha most enélkül a zene nélkül látnánk a leányainkat ilyen mozdulatokat tenni a fiatal emberek karján, a guta ütne meg bennünket szégyenletünkben, igy pedig gyönyörködünk benne. Végül hogy annál teljesb legyen a kép, még azt az egyetlen esést is magam előtt látom és szinte hallom az elfojtott gunynevetést felette anynyira, hogy mint akkor, most is hajlandó volnék ezt a képzelt gunyolódást is elfojtani annak a zord, darabos phantasiáju Hugó Victornak azzal a szép versével :

Oh! n'insultez jamais une femme, qui tombe!
Qui sait, sout quel fardeau la pauvre âme succombe ?*)

Az igaz, hogy Hugó Victor itt az elbukott nőket érti; de amennyiben elesni és elbukni tökéletesen egyre megy : miért ne alkalmazhatná az ember ezt a verset az elesett nők feletti gunyolódás elhallgattatására is? Helytelen volna azonban azt gondolni, hogy mindezt csak a kigúnyolás kedveért emlitettem én is itt fel; ezzel ellenkezőleg csak azt akartam végtére is bebizonyitani, miként a bál csak azért is egy valóságos társadalom · mert mint itt, ugy amott is fordulnak elő bukások s a kettő közt csak abban van a különbség, hogy mig a társadalomban elbukottnak sokszor fel sem kell emelkednie, hogy tovább haladjon, addig a bálban nem lehet tovább tánczolni, mig fel nem áll, aki elesett....

De kár volna tovább folytatni e discourst s még nagyobb kár csak gondolatban is bántani a nőket, a nőket, akiknek kezében van letéve boldogságunk, s akik agyongyötörhetnek, megölhetnek, de ha megöltek — bebalzsamoznak és megsiratnak....

*) Ne gunyold ki soha a nőt, aki elbukik!
Ki tudja, mi teher alatt bukik el a szegény lélek?...

Kovács István

HIRDETÉSEK.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Szabolcsmegye törvényszéke telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhirré tétetik, miként özv. Garay Imréné szül. Elek Anna néhai Elek Antónia utódai, Elek Pál és Elek János utódai kérelme folytán, a nyiregyházi 2505. sz. telekjegyzőkönyvbe bevezetett ingatlanból 6 és 11 századrész hold terület a rajta fekvő korcsma-épülettel és korcsma-joggal, ugy nemkülönben az ezen területen létező kanodai nyár- és akáczfák a jövő 1872-ik február 12-ik és szükség esetében 1872-ik martius 18-adik napján délelőtti 10 órkor a helyszinén a Sima pusztán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Kikiáltási ár az ingatlan birtokra nézve 1695 frt — a fákra nézve pedig 1169 frt fog lenni, bánom pénz 10 százalék; — az ingatlan birtok vételárának felerésze azonnal, a másik felerésze pedig 30 nap alatt, a fak vételi ára ellenben a leütéskor azonnal és egészen lefizetendő.

Kelt N.-Kállóban, 1871. deczember 30-án tartott telekkönyvi tszéki ülésből.

Lauka József, törvényszéki elnök. (3—2) **Szakay Endre** kir. tszéki irodaigazgató

Üzlet-megnyitás. (6—2)

Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, miszerént Nyiregyházán a Főtéren **Kobilicz-féle házban,** a nagyczukrászdával szemben üzletemet megnyitottam, és mai naptól fogva nagyválasztékban kapható nálam, minden minőségü **vászon, kanavász, asztal, ágy** és **zsebkendők, szines** és **fehér ingek, gallér, kézelők** és **nyakkendők, női** és **férfi lábbelik, kalapok** és **kesztyük.**

Azon reményben, hogy mérsékelt árak, és pontos szolgálataim által, a t cz közönség pártfogását megérdemelni sikerülend, bátorkodom eme jelentésemet becses figyelmébe ajánlani.

Pollátsek József.

☛ **Ruhaszövetek** és **kartonok 25%**kal a gyári áron alul szintén kaphatók nálam.

Ház-eladás. 3—3

Nyiregyházán a „Nádor"-utczán 1261. sz alatt a néhai Kovács Pál háza, — mely is a N.-Kállói-utcza közelében fekszik, — és 5 szobából, 2 konyhából, 2 kisebb és 1 nagyobb kamarából, 1 istállóból, 2 szinből és egy faragott kövekből épitett értékes nagy pinczéből áll, — f. évi január 31-én, nemsikerülés esetén február 3-ikán mindenkor délutáni 3 órakor a helyszinén nyilvános árverésen tehermentesen fog árultatni. Megemlitvén, hogy az ezen házon eddig feküdt terhek ezidőre már kiegyenlittetvén, a ház tisztán tehermentesen bocsáttatik árverés alá. Az árverési feltételek a kitüzött határnapig is megtudhatók alulirott végrendeleti végrehajtónál, Kis-Kállói-utcza 1441. sz. a.

Kelt Nyiregyházán, 1872-ik évi január 10-én.

Grenerczy Andor
h. ügyvéd, s végrendeleti végrehajtó.

Végképeni kiárulás
tetemesen leszállitott áron!
REICH B. kereskedésében Nyiregyházán.

Üzletem változtatása miatt gazdagon felszerelt raktáramban mai naptól fogva **tetemesen leszállitott áron** végképeni kitrulást rendezvén; ajánlom a következő czikkeket a nagyérdemü közönség különös figyelmébe.

Nagy választékban vannak: **Férfi-** és **gyermekkalapok;** mindennemü **czipők; nyakkendők; kezty ük;** ajándékokra alkalmatos igen diszes **bör-, porczellán-, üveg-** és **fatárgyak;** nagyszerü **porczellán-** és **üveg-raktár;** mindenféle **dohányzó-, vadász-** és **uti-eszközök; futó-** és **lábszönyegek; pokróczok; ágytakarók; kezdett női munkák;** kézi és asztali **varrógépek** nagy választékban, mindenféle használatra; **gyermekjátékok; petróleumlámpák; jegyzékkönyvek; szivar-** és **pénztárczák;** finom selyem **esernyők; báli legyezők;** és minden egyéb üzletembe vágó czikkek.

Évek óta ismert pontos és lelkiismeretes eljárásomnál fogva bátorkodom ez alkalommal a nagyérdemü közönség figyelmét e végeladásra felhivni s szives látogatását kikérni.

Nyiregyháza, 1872. januárhóban.

3—2

REICH B.

Hirdetés. (3—2)

Nálam alulirottnál kapható mindenféle báli és menyegzői (bouquettek) **virágcsokrok** a legujabb divat és izlés szerént kiállitva. Alkalmas időben báli táncztermek diszitésére is vállalkozom.

A becses megrendeléseket Nyiregyházán Klinczkó Pál ur fodrász-termében, hol edényes növények is vannak letéve eladás végett, kérem idejében jóelőre eszközöltetni.

A pontos kiszolgálatért jótállva s magamat a n. érdemü közönség figyelmébe ajánlva maradtam

Turán, januárhóban, 1872.

Mayer Miklós
mü-kertész.

Hirdetmény.

A kis-várdai takarékpénztár évi közgyűlése f. évi február hó 11-én délutáni 3 órakor fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényes urak személyes, vagy meghatalmazott általi megjelenésre kéretnek.

(2—1) **Az int. elnökség.**

Eladó ház.

Nyiregyházán a Selyem-utczában 3 lakosztályból álló, 862. számu lakház, két pincze és egy holdnyi terjedelmü kerttel, szabad kézből eladó. — A feltételek iránt értekezhetni alulirt tulajdonossal ugyanazon sz. a.

Dániel Mihály.

Hirdetmény.

Klajnik Györgynek a nagyvendéglő melletti házánál a hátulsó épületben van 3 szoba, konyha, 2 kamara, istálló és pincze Szt-György-naptól fogva 3 évre bérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál. — Ugyszintén 2 nyilas szőlő az ó-kertben és 2 nyilas a kótajikertben akár egészben, akár pedig félnyilasonkint szabad kézből eladó. (13) 3—2

Hirdetmény.

Alulirottnál, a „Szarvas"-hoz czimzett vendéglőben, f. évi Sz.-György-napig, azontul pedig Körtvély-utczai 621. sz. saját házánál jutányosan étkezhetni ugy házhoz járva valamint házhoz kihordva.

E tárgyban értekezhetni minden perczben

Karabélyos Péterné
szül. **Köhler Máriánál** a „Szarvas" vendéglőben.

(3—2)

Kiadó lak. (3—1)

A nagydebreczeni utczában 1530. sz. alatt egy 5 szobából, egy konyhából, egy kamarából pinczéből álló lakás kerttel együtt, folyó évi áprilhó 24-től bérbe kiadó.

A feltételek iránt, értekezhetni ugyanott, a tulajdonosnál.

Gömöry Jánosnál. (3—1)

Kiadó ház és szőlő.

A Nádor-utczában, közel a Kállói-utczához, az 1257 számu ház, valamint a kistelcki szőllőben 1½ nyilas szőllő jó borházzal ellátva, szabad kézből eladó, értekezhetni tulajdonos

Italmérési jog bérbeadása.

N.-Halászon az italmérési jog, f. évi februárhó 22-én d. e. alul megnevezett birtokossági igazgató házánál, a legtöbbet igérőnek árverés utján, 3 évre haszonbérbe fog adatni. A haszonbérlet f. évi april 24-én veszi kezdetét. Az érdekeltek szives kedjenek, a kijelölt napon és helyen 300 frt bánatpénzzel ellátva megjelenni.

Vatter Ferencz
birtokossági igazgató. (3—1)

„A főutczán, az evang. templom közelében egy szoba magánosnak kiadó, utczára nyiló ablakokkal, teljes kiszolgálattal ugy, hogy az illető a házuál venne kosztot is. Bővebb értesitéssel szolgál a „Szabolcs" szerkesztősége." (3—1)

KLEIN, STEINIUS és HEDLER

szoba- czég- és butorfestőczég **Nyiregyházán,** ajánlja magát a nagyérdemü közönség szives figyelmébe; előre is kezeskedvén az elvállalandó munka pontos és alapos kiállitásaért.

Különösen ajánlkozik e czég: **a választásokhoz használni szokott**

ZÁSZLÓCSKÁKNAK

24 óra alatti csinos elkészitésére.

Nyiregyháza, 1872. Nyomatott Dobay Sándornál.